EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2022/298

av den 21 oktober 2021

med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån för budgetåret 2019

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

— med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån för budgetåret 2019,

— med beaktande av rapporten från parlamentets utskott för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor om utredningen av Frontex gällande påstådda kränkningar av de grundläggande rättigheterna,

— med beaktande av artikel 100 och bilaga V i arbetsordningen,

— med beaktande av yttrandet från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor,

— med beaktande av betänkande 2 från budgetkontrollutskottet (A9-0270/2021), och av följande skäl:

A. Samtliga EU:s organ och byråer bör vara transparenta och fullt redovisningsskyldiga inför EU-medborgarna för de medel som de anförtros.

B. Parlamentets roll i samband med beviljandet av ansvarsfrihet anges i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), i förordning (EU, Euratom) 2018/1046 ([1]) och i den delegerade förordningen (EU) 2019/715 ([2]).

1. Europaparlamentet understryker vikten av att agera på ett ansvarsfullt och transparent sätt i samband med genomförandet av unionens budget.

2. Europaparlamentet understryker parlamentets roll i förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet, som regleras i EUF-fördraget, förordning (EU, Euratom) 2018/1046 och parlamentets arbetsordning.

3. Europaparlamentet påminner om att parlamentet den 28 april 2021 antog beslut (EU, Euratom) 2021/1613 ([3]) om att skjuta upp beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån för budgetåret 2019. Parlamentet uppmanar byrån att regelbundet rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om de åtgärder som vidtagits samt tidsplanen för genomförandet av rekommendationerna i förordning (EU) 2021/1615 ([4]). Parlamentet uppmanar byrån att på den ansvarsfrihetsbeviljande myndighetens begäran lägga fram dessa rapporter varje kvartal.

4. Europaparlamentet noterar att byrån har utarbetat en inledande kontinuitetsplan och att denna plan vid tidpunkten för byråns svar genomgick en slutlig finjustering i syfte att antas i slutet av andra kvartalet 2021. Parlamentet uppmanar byrån att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om läget för genomförandet av kontinuitetsplanen.

5. Europaparlamentet välkomnar byråns pågående arbete med att skapa ett register över alla handlingar som byrån tar fram, i linje med dess omvandling och digitalisering. Parlamentet välkomnar att byrån proaktivt offentliggjort viktiga handlingar på sin webbplats, vilket gjort dem tillgängliga genom registret för allmänhetens tillgång till handlingar. Parlamentet uppmanar byrån att fortsätta att förbättra allmänhetens tillgång till handlingar och att i framtiden avstå

([1]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).

([2]) Kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/715 av den 18 december 2018 med rambudgetförordning för de organ som inrättas inom ramen för EUF-fördraget och Euratomfördraget och som avses i artikel 70 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 (EUT L 122, 10.5.2019, s. 1).

([3]) Europaparlamentets beslut (EU, Euratom) 2021/1613 av den 28 april 2021 om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån för budgetåret 2019 (EUT L 340, 24.9.2021, s. 324).

([4]) Europaparlamentets resolution (EU) 2021/1615 av den 29 april 2021 med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån för budgetåret 2019 (EUT L 340, 24.9.2021, s. 328).

från att söka ersättning för i vissa fall oproportionerliga kostnader för externa advokater från sökande i domstolsmål som bygger på begäranden om tillgång till information. Parlamentet påminner i detta avseende om att byrån i resolution (EU) 2021/1615 uppmanades att dra tillbaka sitt krav på kostnadstäckning i tribunalens mål T-31/18. Parlamentet noterar att tribunalen har sänkt de rättsliga avgifterna jämfört med byråns ursprungliga krav. Parlamentet påminner byrån om att agera i enlighet med principen om sund ekonomisk förvaltning, både när det gäller att följa domstolsföreläggande och när det gäller att avstå från att anlita externa advokater i sådana mål. Parlamentet uppmanar byrån att undvika orimligt höga rättegångskostnader och se till att återkrävandet av dem hålls inom godtagbara gränser i framtiden.

6. Europaparlamentet påminner om slutsatserna i yttrandet av den 25 februari 2021 från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor, som ledde till beslutet att skjuta upp beviljandet av ansvarsfrihet för genomförandet av byråns budget för budgetåret 2019 till dess att dessa aspekter har klargjorts på ett tillfredsställande sätt och lagts fram av byrån och tills Olafs utredning är avslutad. Parlamentet betonar att man genom att skjuta upp beviljandet av ansvarsfrihet har gett byrån ytterligare sex månader att reagera på de olika aspekterna i resolution (EU) 2021/1615.

Problem med utgifter som revisionsrätten påpekat

7. Europaparlamentet påminner om revisionsrättens iakttagelser i fråga om finansieringsöverenskommelser om operativ verksamhet att ersättningen för utrustningsrelaterade utgifter fortfarande baseras på faktiska kostnader och de därmed sammanhängande problemen med brist på styrkande underlag, såsom fakturor. Parlamentet påminner om att detta problem också konstaterades i ansvarsfrihetsförfarandet för 2018, då revisionsrätten rekommenderade användningen av ett enhetskostnadsbaserat system. Ett enhetskostnadsbaserat system är ett förenklat kostnadsalternativ där priset för användning av tung teknisk utrustning fastställs på grundval av en på förhand fastställd metod, för att lösa problemen med ersättning av faktiska kostnader. Parlamentet välkomnar att byrån har testat det enhetskostnadsbaserade systemet för tung teknisk utrustning i två medlemsstater. Pilotprojekten gällande tung teknisk utrustning visade att det enhetskostnadsbaserade systemet ökade de totala kostnaderna, och det är beklagligt att byrån drog slutsatsen att det inte är möjligt att övergå till enhetsbaserade ersättningar i samband med tung utrustning. Parlamentet beklagar att problemet med brist på styrkande underlag därmed inte är löst och påminner byrån om att inte godkänna ersättning för kostnader som inte styrks av fakturor. Parlamentet uppmanar byrån och kommissionen att gå igenom revisionsrättens rekommendation och att med revisionsrätten diskutera resultaten av pilotprojekten gällande det enhetskostnadsbaserade systemet för tung teknisk utrustning för att se hur problemet med brist på styrkande underlag kan lösas. Parlamentet påminner byrån och kommissionen om den allmänna principen att onödiga byråkratiska bördor ska undvikas.

8. Europaparlamentet noterar byråns svar till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om översynen av sin ordning för betalningar för byggverksamhet och uppmaningen att se till att principerna om sund ekonomisk förvaltning följs. Byrån har uppgett att en ordning för att förhindra okontrollerad förfinansiering har genomförts i hela betalningsgången. Byrån har uppgett att alla projektledare och operativa och finansiella aktörer som hanterar lokaler i byråns huvudkontor har instruerats att inte godkänna och inte genomföra sådana utbetalningar och att finansiella kontrollanter har instruerats att avvisa sådan förfinansiering och rekommendera utanordnarna att också avvisa sådana utbetalningar.

Revisionsrättens särskilda rapport nr 08/2021: Frontex stöd till förvaltningen av de yttre gränserna: hittills inte tillräckligt ändamålsenligt

9. Europaparlamentet noterar med oro de iakttagelser som revisionsrätten redogör för i sin särskilda rapport nr 08/2021 Frontex stöd till förvaltningen av de yttre gränserna: hittills inte tillräckligt ändamålsenligt ([5]). Parlamentet påpekar att revisionsperioden omfattar perioden från slutet av 2016, då byråns nya mandat enligt förordning (EU) 2016/1624 ([6]) trädde i kraft, till slutet av 2020, och därför täcker hela 2019 som är föremål för det aktuella ansvarsfrihetsförfarandet, men inte beaktar vissa åtgärder som byrån nyligen vidtagit för att uppfylla sitt mandat. Parlamentet konstaterar att en analys av hur byrån iakttar de grundläggande rättigheterna inte ingick i revisionsrättens särskilda rapport, eftersom detta skulle kräva en särskild revision med tanke på frågans komplexitet. Parlamentet uppmanar revisionsrätten att genomföra en sådan särskild revision i framtiden.

([5]) https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR21_08/SR_Frontex_SV.pdf

([6]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1624 av den 14 september 2016 om en europeisk gräns- och kustbevakning och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 och upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 863/2007, rådets förordning (EG) nr 2007/2004 och rådets beslut 2005/267/EG (EUT L 251, 16.9.2016, s. 1).

10. Europaparlamentet noterar med oro att revisionsrätten i sin särskilda rapport nr 08/2021 visar på flera brister som rör byråns primära verksamheter enligt revisionsrättens förteckning, nämligen situationsövervakning, riskanalys, sårbarhetsbedömningar, gemensamma insatser och snabba gränsinsatser, återvändandeinsatser och byråns utbildning samt bristen på behovs- och konsekvensbedömningar före den exponentiella ökningen av byråns utgifter. Det är också oroande att byrån inte har vidtagit alla nödvändiga åtgärder för att anpassa sin organisation så att den fullt ut kan uppfylla sitt mandat enligt förordning (EU) 2016/1624. Parlamentet noterar vidare att revisionsrätten påpekat riskerna knutna till byråns mandat enligt förordning (EU) 2019/1896 ([7]). Parlamentet påminner om att byråns mandat från 2016 och 2019 delvis överlappar varandra, vilket potentiellt kan ha påverkat uppfyllandet av mandaten, vilket revisionsrätten påpekat.

11. Europaparlamentet noterar att bara två år efter ikraftträdandet av förordning (EU) 2016/1624 lade kommissionen fram ett förslag till en ny förordning för byrån utan en konsekvensbedömning för sådan ny lagstiftning. Parlamentet uppmanar kommissionen och byrån att snabbt finna en lämplig lösning för att säkerställa ett korrekt och snabbt genomförande av byråns mandat enligt förordning (EU) 2019/1896, och uppmanar med eftertryck kommissionen och revisionsrätten att regelbundet utvärdera byråns och medlemsstaternas resultat för att identifiera områden där förbättringar kan göras, bl.a. inom respektive rättsliga grunder för byråns verksamhet, och även mot bakgrund av uppnådda resultat och effekter.

12. Europaparlamentet noterar med oro revisionsrättens slutsats att byråns operativa rapportering saknar information om faktiska kostnader och resultat och därför inte ger beslutsfattarna tillräcklig information.

13. Europaparlamentet noterar med oro revisionsrättens slutsats att det visserligen finns ett funktionellt ramverk för informationsutbyte för tillhandahållande av relevant migrationsinformation om situationen vid de yttre gränserna och till stöd för hanteringen av irreguljär invandring, men att det inte fungerade tillräckligt bra för att ge en korrekt, fullständig och aktuell information om situationen vid EU:s yttre gränser. Parlamentet beklagar att en lämplig ram för informationsutbyte gällande gränsöverskridande brottslighet ännu inte har inrättats, vilket påverkar byråns och medlemsstaternas förmåga att snabbt reagera på eventuella hot som upptäcks. Parlamentet noterar att byrån tillhandahåller aktuell och relevant migrationsinformation om situationen vid de yttre gränserna liksom information om särskilda händelser. Parlamentet är dock bekymrat över allvarliga brister som undergräver en fullständig situationsmedvetenhet vid unionens yttre gränser, såsom bristen på information, av tekniska standarder för gränskontrollutrustning, en gemensam katalog för rapportering av gränsöverskridande brottslighet samt information i nära realtid om situationen vid EU:s luftgränser liksom förseningar i uppdateringen av den gemensamma integrerade modellen för riskanalys. Parlamentet understryker att de senare iakttagelserna inte enbart kan tillskrivas byrån utan måste åtgärdas tillsammans med medlemsstaterna och kommissionen , särskilt när det gäller den gemensamma integrerade modellen för riskanalys, eftersom det finns betydande skillnader i rapporteringen mellan medlemsstaterna när det gäller frekvens, format, uppgifter eller definition av ärenden. Parlamentet upprepar den ansvarsfrihetsbeviljande myndighetens uppmaning i resolution (EU) 2021/1615 att förbättra övervakningen och rapporteringen om situationen och incidenterna vid unionens gränser, även i samband med möjliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna.

14. Europaparlamentet noterar revisionsrättens slutsats att inte alla relevanta myndigheter omfattas av förordning (EU) nr 1052/2013 ([8]) (t.ex. tullmyndigheter).

15. Europaparlamentet noterar revisionsrättens slutsats att genom förordning (EU) 2019/1896 infördes betydande ytterligare krav på medlemsstaternas rapportering, vilket kräver en automatiserad överföring av uppgifter från medlemsstaterna till Eurosur-databasen. Parlamentet noterar att medlemsstaterna ännu inte sett byrån delta direkt i denna automatisering.

16. Europaparlamentet är bekymrat över revisionsrättens iakttagelse att byrån inte tillhandahållit tillräcklig information om effekterna av eller kostnaderna för sina verksamheter, att byrån inte utfört någon grundlig utvärdering av gemensamma insatser, inte gett några förklaringar till avvikelser eller identifierat effekterna av eventuella luckor och inte lämnat information om de verkliga kostnaderna för sina gemensamma insatser. Parlamentet betonar att byrån har en skyldighet att tillhandahålla adekvat information om effekterna av och kostnaderna för sina verksamheter för att säkerställa öppenhet och ansvarsskyldighet.

([7]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1896 av den 13 november 2019 om den europeiska gräns- och kustbevakningen och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1052/2013 och (EU) 2016/1624 (EUT L 295, 14.11.2019, s. 1).

([8]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1052/2013 av den 22 oktober 2013 om inrättande av ett europeiskt gränsövervakningssystem (Eurosur) (EUT L 295, 6.11.2013, s. 11).

Villkor

17. Europaparlamentet noterar att kommissionen och byrån godtog eller delvis godtog alla revisionsrättens rekommendationer. Parlamentet uppmanar byrån att på ett heltäckande sätt och utan dröjsmål ta itu med och genomföra revisionsrättens rekommendationer och rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om framstegen i genomförandet av dessa rekommendationer. Parlamentet uppmanar budgetmyndigheten att placera en del av byråns budgetanslag för 2022 i en reserv som kan göras tillgänglig när följande villkor är uppfyllda:

    a) Återstående 20 övervakare av grundläggande rättigheter har rekryterats på AD-nivå i enlighet med artikel 110 i förordning (EU) 2019/1896.

    b) Tre vice verkställande direktörer har rekryterats i enlighet med artikel 107 i förordning (EU) 2019/1896.

    c) Ett detaljerat förfarande för genomförandet av artikel 46 i förordning (EU) 2019/1896 har antagits av byråns styrelse.

    d) En anpassad mekanism för rapportering av allvarliga incidenter i enlighet med rekommendationerna från arbetsgruppen för grundläggande rättigheter och rättsliga operativa aspekter i Egeiska havet (arbetsgruppen FRaLO) har lagts fram.

    e) Ett fullt fungerande system för övervakning av grundläggande rättigheter i enlighet med artikel 110 i förordning (EU) 2019/1896 har inrättats.

    f) Rekommendation 5 i revisionsrättens särskilda rapport nr 08/2021 har genomförts framgångsrikt (tidsram: slutet av 2021).

    g) Byråns insatser till stöd för insatser i samband med återvändande från Ungern avbryts så länge som de beslut om återvändande som utfärdats av de ungerska myndigheterna är oförenliga med återvändandedirektivet och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, såsom Europeiska unionens domstol fastställt ([9]).

    Parlamentet uppmanar budgetmyndigheten att utvärdera framstegen med att uppfylla dessa villkor inom ramen för ett informationsuppdrag till byrån under 2022, där ledamöter av parlamentets budgetkontrollutskott deltar. Om dessa villkor inte uppfylls ökar även risken för att ansvarsfrihet inte beviljas för budgetåret 2020. Parlamentet anser dessutom att kommissionen bör utöva starkare kontrollfunktioner när det gäller byråerna, i enlighet med den överenskommelse som nåddes vid den senaste budgetförlikningen. Parlamentet uppmanar kommissionen och byrån att förklara hur de konstaterade underskotten, däribland gällande rekrytering och upphandling, kommer att lösas i samband med budgeten 2022.

Pågående Olaf-utredning

18. Europaparlamentet påminner om att Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) bekräftat en pågående Olaf-utredning som inbegriper byrån. Parlamentet upprepar sin uppmaning till byrån att samarbeta fullt ut med Olaf och att hålla den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten informerad om utvecklingen.

19. Europaparlamentet påminner om att vid ett sammanträde i parlamentets budgetkontrollutskott den 1 september 2021 uppgav vice generaldirektören för kommissionens GD Migration och inrikes frågor att alla utredningar har avslutats och att ingen har lett till några slutsatser om att det förekom spår av felaktig budgetförvaltning eller ekonomisk förvaltning eller kränkningar av grundläggande rättigheter eller att byrån hade vägrat att fullgöra sina skyldigheter enligt förordningen.

Öppenhet

20. Europaparlamentet har ju ställt sig frågande till de möten som byrån höll under 2018 och 2019 med företrädare för industrier som är relevanta för byråns arbete, där en majoritet av företrädarna inte finns med i unionens öppenhetsregister. Enligt artikel 118 i förordning (EU) 2019/1896 ska byrån säkerställa insyn med avseende på lobbyverksamhet med hjälp av ett öppenhetsregister och genom att lämna ut upplysningar om alla sina sammanträden med tredjepartsintressenter. Parlamentet välkomnar att byråns verkställande direktör den 5 maj 2021 fattade ett beslut om byråns öppenhetsregister. Parlamentet uppmanar byrån att regelbundet rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om genomförandet och användningen av detta verktyg.

([9]) Domstolens dom av den 17 december 2020, Kommissionen mot Ungern, C-808/18, EU:C:2020:1029.

21. Europaparlamentet noterar att byrån är skyldig att säkerställa en proaktiv öppenhet i enlighet med artikel 114.2 i förordning (EU) 2019/1896. Parlamentet noterar att artikeln även fastställer att sådan öppenhet har sina begränsningar eftersom den ska säkerställas utan att avslöja operativ information som, om den offentliggörs, skulle äventyra målen med insatserna. Parlamentet noterar att byrån inte kan lämna ut personuppgifter i strid med den rättsliga grunden för behandling av personuppgifter, i enlighet med artikel 5 i förordning (EU) 2016/679 ([10]). Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa bindande regler för skydd av information och uppgifter.

22. Europaparlamentet understryker att öppenhet är en allmän regel som gäller för byrån, kommissionen och de enheter som deltar i det rådgivande forumet som en förutsättning för ömsesidigt förtroende och gott samarbete.

Respekt för grundläggande rättigheter

23. Parlamentet påminner om att utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor inrättat en arbetsgrupp för granskning av Frontex. Arbetsgruppen offentliggjorde den 14 juli 2021 sin rapport om utredningen av Frontex beträffande påstådda kränkningar av de grundläggande rättigheterna. Syftet med utredningen var att samla in all relevant information och bevisning rörande påstådda kränkningar av de grundläggande rättigheter som byrån var inblandad i, kände till och/eller inte reagerade på, intern förvaltning, förfaranden för rapportering och hantering av klagomål. Parlamentet noterar att arbetsgruppen inte fann några avgörande bevis för Frontex direkta utförande av avvisningar och/eller kollektiva utvisningar i de ärenden om allvarliga incidenter som arbetsgruppen kunde undersöka. Arbetsgruppen kom fram till att byrån hade bevisning till stöd för påståenden om kränkningar av grundläggande rättigheter i medlemsstater med vilka den hade en gemensam insats, men att den inte på ett snabbt, vaksamt och effektivt sätt tagit itu med och följt upp dessa kränkningar, och att Frontex därför inte förhindrade dessa kränkningar eller minskade risken för framtida kränkningar av grundläggande rättigheter. Arbetsgruppen konstaterade även brister inom ramen för samarbetet med medlemsstaterna, vilket kan hindra fullgörandet av byråns skyldigheter i fråga om grundläggande rättigheter, och framhöll medlemsstaternas och kommissionens ansvar, även utanför deras roll i styrelsen. Parlamentet noterar särskilt ansvarsfördelningen mellan byrån och medlemsstaterna när det gäller grundläggande rättigheter. Byrån har i praktiken varit begränsad till att endast undersöka efterlevnaden av grundläggande rättigheter när det gäller tillgångar som finansieras eller samfinansieras av byrån. Parlamentet betonar att byråns personal behöver klarhet angående rättsläget, särskilt vid högriskuppdrag till sjöss, och att kommissionen och medlemsstaterna måste säkerställa rättsliga normer och klarhet angående rättsläget vad gäller genomförandet av förordning (EU) 2019/1896 i samband med olika situationer under uppdragen. Arbetsgruppen upptäckte emellertid under sin utredning att rekommendationer och råd från det tidigare ombudet för grundläggande rättigheter under en fyraårsperiod ignorerades av den verkställande direktören ([11]), särskilt när det gäller byråns insatser i Ungern. Parlamentet uppmanar byrån att lämna en detaljerad rapport till parlamentet om sina planer på att genomföra rekommendationerna från arbetsgruppen och sina framsteg.

24. Europaparlamentet noterar att arbetsgruppen anser att styrelsen borde ha spelat en mycket mer proaktiv roll när det gäller att erkänna den allvarliga risken för kränkningar av de grundläggande rättigheterna och vidtagit åtgärder för att se till att Frontex uppfyller sina negativa och positiva skyldigheter i fråga om grundläggande rättigheter enligt förordning (EU) 2019/1896. Parlamentet noterar att arbetsgruppen välkomnar de nya interna förfaranden och regler som byrån utarbetat under månaderna före offentliggörandet av rapporten för att efterleva förordningen, men uppmanar båda aktörerna att ytterligare öka byråns efterlevnad av de grundläggande rättigheterna genom att ompröva sina interna strukturer och kommunikationer liksom samarbetet med värdmedlemsstaterna. Parlamentet noterar att arbetsgruppen betonar medlemsstaternas och kommissionens ansvar, även utanför deras roll i styrelsen.

([10]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

([11]) I rapporten om utredningen av Frontex gällande påstådda kränkningar av de grundläggande rättigheterna (punkt 3 D, den verkställande direktörens roll, rekommendationer) beklagar arbetsgruppen djupt att den verkställande direktören inte reagerat på eller följt upp de många betänkligheter, rekommendationer, yttranden och iakttagelser som ombudet för grundläggande rättigheter framfört under en fyraårsperiod.

25. Europaparlamentet betonar att ledamöterna hade tillgång till information som fick arbetsgruppen att konstatera ett bristande samarbete från den verkställande direktörens sida för att säkerställa efterlevnad av vissa bestämmelser i förordningen om en europeisk gräns- och kustbevakning, särskilt när det gäller grundläggande rättigheter. Arbetsgruppen beklagade även hans upprepade vägran att genomföra kommissionens rekommendationer för att säkerställa efterlevnaden av den nyligen antagna förordningen.

Europeiska ombudsmannens utredning

26. Europaparlamentet välkomnar slutsatserna i Europeiska ombudsmannens strategiska undersökning OI/5/2020/MHZ av byråns klagomålsmekanism för påstådda överträdelser av grundläggande rättigheter. Parlamentet noterar att Europeiska ombudsmannen inte beslutade att gå vidare med ärendet. Parlamentet noterar dock att brister konstaterats i klagomålsmekanismen, vilka kan göra det svårare för enskilda personer att rapportera påstådda kränkningar av grundläggande rättigheter och överklaga. Parlamentet noterar att Europeiska ombudsmannen upptäckte dröjsmål i fullgörandet av byråns skyldigheter i detta avseende. Parlamentet konstaterar att byrån åtagit sig att ta itu med de områden där Europeiska ombudsmannen föreslagit förbättringar.

27. Europaparlamentet är oroat över arbetsgruppens iakttagelse att ombudet för grundläggande rättigheter och det rådgivande forumet ofta inte deltog från början i utarbetandet av regler, förfaranden och strategier i frågor som rör grundläggande rättigheter samt över att ombudets och forumets yttranden och rekommendationer inte beaktats tillräckligt av styrelsen och den verkställande direktören. Parlamentet uppmanar byrån att fullt ut och aktivt involvera ombudet för grundläggande rättigheter och det rådgivande forumet i alla relevanta processer från första början. Parlamentet uppmanar den verkställande direktören att revidera sin relation med ombudet för grundläggande rättigheter och det rådgivande forumet och att skyndsamt ta alla deras rekommendationer i beaktande. Parlamentet uppmanar med eftertryck byrån att fullt ut genomföra arbetsgruppens rekommendationer och att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om de framsteg som görs.

28. Europaparlamentet uppmanar med eftertryck byrån att säkerställa att den uppfyller alla de skyldigheter avseende grundläggande rättigheter som fastställs i förordning (EU) 2019/1896 i sitt genomförande av den europeiska integrerade gränsförvaltningen, både när det gäller policy och operativ verksamhet. Parlamentet uppmanar byrån att på ett ändamålsenligt sätt genomföra rekommendationerna i arbetsgruppens rapport och parlamentets resolution (EU) 2021/1615 samt regelbundet informera parlamentet om genomförandet av dess rekommendationer och om pågående insatser, bland annat allvarliga incidenter som rör kränkningar av grundläggande rättigheter vid de yttre gränserna och hur byrån hanterat detta.

Intern förvaltning, inbegripet övervakare av grundläggande rättigheter

29. Europaparlamentet konstaterar bekymrat att arbetsgruppen uttryckt oro över att den verkställande direktören skjutit upp rekryteringen av tre vice verkställande direktörer och inte delegerat oberoende befogenheter till dem, samtidigt som han utökat sitt kansli till 63 anställda. Arbetsgruppen är djupt oroad över otillräckliga kontroller och motvikter inom byrån. De tre vice verkställande direktörernas befogenheter fastställdes av styrelsen och respektive meddelanden om de tre lediga tjänsterna offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning den 24 mars 2021. Parlamentet uppmanar byrån att fortsätta rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om framsteg i rekryteringsprocessen.

Övervakare av grundläggande rättigheter

30. Europaparlamentet beklagar den verkställande direktörens dröjsmål med att tillsätta ombudet för grundläggande rättigheter och övervakarna av grundläggande rättigheter, något som arbetsgruppen lyft fram, särskilt mot bakgrund av utökningen av den verkställande direktörens kansli. Byråns ombud för grundläggande rättigheter tillträdde den 1 juni 2021. Byråns tjänsteförteckning minskades från 377 AD-tjänster till 275 AD-tjänster år 2020. Detta har påverkat hela personalstrukturen, inbegripet rekryteringen av de 40 övervakarna av grundläggande rättigheter. Byråns verkställande direktör har uppgett att man slutfört rekryteringen av en första omgång med 20 övervakare av grundläggande rättigheter, vilka skulle inleda sin utbildning den 1 juni 2021, och att rekryteringen av en andra omgång med 20 övervakare av grundläggande rättigheter pågår. Parlamentet uttrycker oro över att fem av de rekryterade 20 övervakarna av grundläggande rättigheter har tillsatts på AD 7-nivå och femton på AST 4-nivå. I arbetsgruppens rapport framhålls att denna lägre rang kan påverka övervakarnas auktoritet, självständighet och tillgången till sekretessbelagd och känslig information och således deras effektivitet. Parlamentet påminner om att byrån skulle anställa alla 40 övervakarna av grundläggande rättigheter på AD-nivå, för att säkerställa bästa möjliga kompetens och korrekt genomförande av insatser. Parlamentet påminner dock om att korrigeringskoefficienten för

personal vid olika byråer fortfarande är låg och konstaterar att lägre löner kan ha en negativ inverkan på europeiska sökande och kan leda till rekryteringssvårigheter vid vissa byråer. Arbetsgruppen uttryckte stark kritik mot den onödiga förseningen i rekryteringen av övervakare av grundläggande rättigheter som orsakats av den verkställande direktören. Enligt förordning (EU) 2019/1896 skulle minst 40 övervakare av grundläggande rättigheter rekryteras senast den 5 december 2020. Parlamentet är djupt oroat över att denna skyldighet fortfarande inte uppfyllts och insisterar på att byrån skyndsamt utser de återstående 20 övervakarna av grundläggande rättigheter, utan ytterligare dröjsmål och i lönegrad AD, för att säkerställa den kapacitet som krävs för att de ska kunna utföra sina uppgifter på ett oberoende sätt. Parlamentet påminner särskilt om att arbetsgruppen konstaterat att obegränsad och oanmäld tillgång till relevanta platser, tillgångar och information är avgörande för övervakarna av grundläggande rättigheter. Parlamentet betonar även att medlemsstaterna måste samarbeta fullt ut med ombudet för grundläggande rättigheter genom att tillhandahålla bevisning i de ärenden som undersöks. Byråns uttalande att de återstående 20 övervakarna av grundläggande rättigheter kommer att rekryteras från en fastställd AD 7-reservlista när ytterligare AD 7-tjänster har tilldelats byrån måste klargöras, eftersom kommissionen nämnt att byrån redan tilldelats tillräckliga AD-tjänster.

31. Europaparlamentet noterar att nya regler för klagomålsmekanismen trädde i kraft i november 2019 och att dessa regler gav ombudet för grundläggande rättigheter större ansvar. Parlamentet gläder sig över att byråns styrelse antog den uppdaterade strategin för grundläggande rättigheter i februari 2021. Parlamentet uppmanar med kraft byråns styrelse att snabbt anta handlingsplanen för grundläggande rättigheter för att genomföra den uppdaterade strategin och förbättra mekanismerna för övervakning och rapportering av kränkningar av och klagomål angående grundläggande rättigheter inom byrån.

32. När det gäller andra övergripande iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet hänvisar Europaparlamentet till sin resolution av den 29 april 2021 ([12]) om byråernas verksamhetsresultat, ekonomiska förvaltning och kontroll. Parlamentet uppmanar byrån att regelbundet lägga fram och rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om hur långt man kommit med att genomföra en färdplan som tar itu med de frågor som tas upp i beslut (EU, Euratom) 2021/1613.

([12]) EUT L 340, 24.9.2021, s. 525.